

# VAI TRÒ CỦA TỔ CHỨC HÀNH CHÍNH QUẢN TRỊ TRONG NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC Ở CƠ SỞ

Nguyễn Bá Tuyên

Phòng Tổ chức hành chính Quản trị Trường Cao đẳng Kỹ thuật và Công nghệ Hà Giang

**Tóm tắt:** Tổ chức hành chính – quản trị trong cơ sở giáo dục đóng vai trò then chốt trong việc tạo nền tảng cho các hoạt động dạy và học đạt hiệu quả. Một hệ thống hành chính hiệu quả giúp xây dựng môi trường giáo dục ổn định, minh bạch, hỗ trợ tốt cho đội ngũ giáo viên và học sinh. Bài viết phân tích vai trò, ảnh hưởng và đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức hành chính – quản trị trong các trường học hiện nay.

**Từ khóa:** tổ chức hành chính, quản trị giáo dục, chất lượng giáo dục, trường học, quản lý nhà trường.

## THE ROLE OF ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION AT THE GRASSROOTS

Nguyen Ba Tuyen

Department of Administration and General Affairs, Ha Giang College of Engineering and Technology

**Abstract:** Administrative organization and management in educational institutions play a key role in creating a foundation for effective teaching and learning activities. An effective administrative system helps build a stable, transparent educational environment that provides good support for teachers and students. The article analyzes the role, influence and proposes some solutions to improve the effectiveness of administrative organization and management in schools today.

**Keywords:** Administrative organization, educational management, educational quality, school, school management.

Ngày nhận: 13/5/2025

Phản biện: 05/06/2025

Duyệt đăng: 06/06/2025

### I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, nâng cao chất lượng giáo dục không chỉ phụ thuộc vào yếu tố giảng dạy mà gắn liền với hiệu quả tổ chức và quản trị trong nhà trường. Mỗi cơ sở giáo dục là một thiết chế xã hội đặc thù, đòi hỏi cơ cấu tổ chức hành chính và mô hình quản trị hợp lý để đảm bảo sự vận hành hiệu quả và bền vững.

Thực tế tại nhiều địa phương cho thấy rằng, cùng với chương trình và phương pháp dạy học, tổ chức hành chính quản trị đóng vai trò nền tảng trong việc phát huy nguồn lực, duy trì trật tự, kỷ cương, đồng thời góp phần xây dựng môi trường học tập tích cực. Tuy nhiên, vẫn còn không ít cơ sở giáo dục chưa thật sự chú trọng tới yếu tố này, dẫn đến tình trạng lỏng lẻo trong điều hành, thiếu hiệu quả trong phối hợp, và hạn chế trong phát triển chất lượng giáo dục.

### II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

#### 2.1. Khái niệm tổ chức hành chính quản trị trong trường học

Tổ chức hành chính quản trị trong trường học là một phạm trù bao gồm toàn bộ hệ thống các bộ phận, thiết chế, cơ chế vận hành và các hoạt động điều phối nhằm đảm bảo cho nhà trường thực hiện tốt các mục tiêu giáo dục đã đề ra. Đây là một bộ phận không thể thiếu trong cơ cấu tổ chức tổng

thể của cơ sở giáo dục, đóng vai trò nền tảng trong việc duy trì sự ổn định, tính hệ thống và hiệu quả của mọi hoạt động chuyên môn, hành chính và phục vụ trong nhà trường.

Từ góc độ hành chính, tổ chức này bao gồm hệ thống các phòng, ban chức năng, các tổ chuyên môn, các bộ phận hỗ trợ và lực lượng lao động hành chính kỹ thuật, được phân công nhiệm vụ một cách rõ ràng, cụ thể. Những bộ phận này chịu trách nhiệm xử lý công việc theo quy trình hành chính, bảo đảm việc thông tin, phối hợp, và giải quyết công việc đúng quy định pháp luật, đúng thời gian và đúng đối tượng.

Từ góc độ quản trị, tổ chức hành chính quản trị là quá trình tác động có tổ chức và liên tục của đội ngũ lãnh đạo nhà trường (đặc biệt là hiệu trưởng và ban giám hiệu) đến toàn bộ hệ thống hoạt động giáo dục thông qua các chức năng như: xây dựng chiến lược phát triển nhà trường, tổ chức thực hiện nhiệm vụ, quản lý con người, giám sát kết quả và điều chỉnh các hoạt động cho phù hợp với thực tiễn. Quản trị trong trường học không chỉ là việc điều hành công việc một cách máy móc, mà là sự kết hợp linh hoạt giữa quản lý hành chính truyền thống với tư duy hiện đại, có tính chủ động, sáng tạo và thích ứng cao.

Trong bối cảnh giáo dục hiện đại, đặc biệt là khi các xu hướng tự chủ, chuyển đổi số và hội

nhập quốc tế ngày càng gia tăng, khái niệm tổ chức hành chính – quản trị trong trường học cần được nhìn nhận một cách rộng hơn. Không chỉ dừng lại ở các yếu tố cấu trúc và quy trình, mà còn bao gồm cả văn hóa tổ chức, năng lực lãnh đạo, khả năng huy động và sử dụng nguồn lực, cũng như sự tương tác với các bên liên quan như phụ huynh, cộng đồng và chính quyền địa phương.

## **2.2. Vai trò của tổ chức hành chính quản trị trong nâng cao chất lượng giáo dục ở cơ sở**

### **2.2.1. Đảm bảo sự điều phối và vận hành có hệ thống trong nhà trường**

Trong thực tế điều hành nhà trường, có thể thấy rõ rằng nếu thiếu một hệ thống hành chính quản trị hiệu quả, các hoạt động giáo dục dù có mục tiêu tốt đến đâu cũng rất dễ rơi vào tình trạng thiếu đồng bộ, manh mún hoặc chông chéo, gây lãng phí thời gian và làm suy giảm hiệu quả quản lý. Một kế hoạch giảng dạy dù xây dựng khoa học đến đâu, nếu không có tổ chức thực hiện rõ ràng, sự phân công hợp lý và sự phối hợp nhịp nhàng giữa các bộ phận liên quan thì cũng khó đạt được kết quả mong muốn. Sự điều phối hiệu quả trong nhà trường thể hiện trước hết ở khả năng xây dựng và triển khai các kế hoạch công tác một cách thống nhất và có hệ thống. Ví dụ, kế hoạch năm học, kế hoạch chuyên môn, kế hoạch thi đua khen thưởng... đều phải được triển khai với sự phối hợp giữa các bộ phận có liên quan. Ban giám hiệu đóng vai trò định hướng và kiểm tra, tổ chuyên môn chịu trách nhiệm chuyên sâu về nội dung, trong khi bộ phận hành chính văn phòng có nhiệm vụ hỗ trợ thông tin, tài liệu và tổ chức thực hiện. Mỗi khâu đều cần thực hiện theo đúng chức năng, quyền hạn và trách nhiệm đã được quy định rõ trong quy chế tổ chức hoạt động của nhà trường.

Ngoài ra, trong một tổ chức hành chính quản trị tốt, quy trình làm việc giữa các bộ phận được chuẩn hóa, thông tin được luân chuyển thông suốt, kịp thời, và có sự phản hồi hai chiều. Việc ra quyết định trong nhà trường không chỉ dựa vào mệnh lệnh hành chính từ trên xuống mà còn cần sự tham vấn từ các tổ chuyên môn, tổ công đoàn, đội ngũ giáo viên và thậm chí cả học sinh, phụ huynh trong một số trường hợp cần thiết. Nhờ vậy, các quyết định mang tính đồng thuận cao hơn, khả năng triển khai cũng hiệu quả hơn.

### **2.2.2. Là cầu nối giữa lãnh đạo và các bộ phận**

### **chức năng**

Trong cấu trúc quản lý của một cơ sở giáo dục, tổ chức hành chính quản trị không chỉ đóng vai trò vận hành kỹ thuật mà còn là cầu nối quan trọng giữa cấp lãnh đạo nhà trường và các bộ phận chức năng, đặc biệt là các tổ chuyên môn, tổ công đoàn, tổ hành chính và các bộ phận hỗ trợ khác. Mỗi liên hệ này mang tính chiến lược, bởi nó giúp truyền tải chính xác đường lối, chính sách, kế hoạch hành động của lãnh đạo đến các bộ phận thực thi, đồng thời phản ánh ngược trở lại những khó khăn, đề xuất từ cơ sở để điều chỉnh kịp thời trong quản lý.

Lãnh đạo nhà trường, mà trước hết là hiệu trưởng, không thể bao quát mọi hoạt động ở từng phòng, tổ hay từng cá nhân. Trong bối cảnh đó, một hệ thống hành chính quản trị được tổ chức chặt chẽ sẽ giúp chuyển tải các quyết định lãnh đạo thành hành động cụ thể, thông qua các văn bản chỉ đạo, quy chế nội bộ, kế hoạch công tác và các hình thức thông báo kịp thời. Đội ngũ hành chính chính là người trung gian trực tiếp trong quá trình đó, góp phần bảo đảm sự nhất quán trong chỉ đạo và tính thống nhất trong thực thi.

Mặt khác, ở chiều ngược lại, tổ chức hành chính quản trị cũng là kênh thu nhận thông tin, phản ánh nguyện vọng và tình hình thực tiễn từ các tổ chuyên môn. Từ đó giúp lãnh đạo nhà trường có cái nhìn toàn diện hơn khi đưa ra các quyết định. Việc xử lý các thủ tục hành chính, tiếp nhận kiến nghị, đề xuất khen thưởng, xử lý vi phạm... đều cần được thực hiện thông qua bộ máy hành chính chuyên trách, bảo đảm tính khách quan, công bằng và đúng quy trình. Sự hiệu quả của vai trò cầu nối này còn thể hiện ở khả năng thiết lập mối quan hệ phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận, hạn chế tình trạng rời rạc, thiếu liên thông hoặc “mạnh ai nấy làm”. Trong môi trường giáo dục, nơi mà tính phối hợp giữa các lực lượng từ chuyên môn đến phục vụ là điều kiện tiên quyết cho hiệu quả hoạt động, thì một tổ chức hành chính – quản trị linh hoạt và chủ động sẽ góp phần giữ vững sự đoàn kết nội bộ, thúc đẩy tinh thần làm việc tích cực và tạo động lực đổi mới.

Hơn nữa, trong bối cảnh chuyển đổi số và cải cách hành chính, tổ chức hành chính quản trị còn là lực lượng trực tiếp triển khai các công cụ công nghệ quản lý như phần mềm điều hành công việc, sổ điểm điện tử, cổng thông tin nội bộ, góp phần nâng cao năng lực kết nối giữa lãnh đạo và đội

ngũ nhà trường. Điều này không chỉ giúp thông tin luân chuyển nhanh chóng, giảm thời gian và chi phí xử lý, mà còn thể hiện sự minh bạch, công khai trong điều hành một trong những yếu tố thiết yếu để xây dựng niềm tin trong tập thể.

### 2.2.3. *Góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhân sự và nguồn lực*

Về quản lý nhân sự, bộ phận hành chính quản trị giữ vai trò quan trọng trong việc tổ chức biên chế, phân công nhiệm vụ, theo dõi quá trình công tác, đánh giá hiệu quả làm việc và hỗ trợ phát triển nghề nghiệp cho đội ngũ giáo viên, cán bộ, nhân viên trong nhà trường. Nhờ có hệ thống quản trị chặt chẽ, nhà trường có thể nắm rõ đặc điểm từng cá nhân, từ đó bố trí đúng người, đúng việc, phát huy tối đa năng lực, hạn chế tình trạng chùng chေo hoặc thiếu hiệu quả trong phân công lao động.

Tổ chức hành chính đóng vai trò đồng hành với lãnh đạo nhà trường trong việc xây dựng chính sách nhân sự hợp lý, như quy định về giờ dạy, chế độ ưu đãi, thi đua, khen thưởng, kỷ luật công vụ... Điều này giúp hình thành một môi trường làm việc có kỷ cương nhưng cũng có sự động viên, khích lệ, từ đó tăng cường động lực cho đội ngũ sư phạm.

Về mặt nguồn lực, tổ chức hành chính quản trị chịu trách nhiệm lập kế hoạch, phân bổ và giám sát việc sử dụng các nguồn lực tài chính, cơ sở vật chất, thiết bị giảng dạy và học liệu, bảo đảm mọi hoạt động trong nhà trường đều được cung cấp kịp thời, đúng mục đích và hợp lý. Việc phối hợp giữa bộ phận hành chính với tổ chuyên môn và ban giám hiệu trong mua sắm thiết bị, nâng cấp cơ sở vật chất, tổ chức hoạt động ngoại khóa... góp phần quan trọng vào việc tiết kiệm chi phí, tránh lãng phí và sử dụng hiệu quả ngân sách nhà trường.

Đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay, bộ phận hành chính với vai trò tiên phong trong việc quản lý nguồn lực số như: hệ thống phần mềm quản lý trường học, kho học liệu điện tử, các nền tảng giao tiếp nội bộ, v.v. Việc tổ chức tốt những tài nguyên trên không chỉ giúp tiết kiệm thời gian và nhân lực mà còn nâng cao tính hiện đại và minh bạch trong hoạt động quản lý.

### 2.2.4. *Hỗ trợ quá trình đổi mới giáo dục và thích ứng với bối cảnh chuyển đổi số*

Trong xu thế toàn cầu hóa và cách mạng công nghiệp lần thứ tư, giáo dục đang đứng trước những

đòi hỏi cấp thiết về đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy và cả cách thức tổ chức, quản lý. Quá trình đổi mới giáo dục không thể diễn ra một cách riêng lẻ trong từng hoạt động chuyên môn mà đòi hỏi một hệ thống tổ chức hành chính quản trị linh hoạt, hiện đại và có khả năng thích ứng cao với những thay đổi mang tính công nghệ và thể chế. Trong bối cảnh đó, vai trò của tổ chức hành chính quản trị trong các cơ sở giáo dục ngày càng trở nên nổi bật như một yếu tố thúc đẩy, hỗ trợ và bảo đảm cho quá trình đổi mới diễn ra một cách hiệu quả và bền vững.

Biểu hiện rõ nét nhất của sự thích ứng là việc ứng dụng công nghệ thông tin vào các quy trình quản lý giáo dục, từ công tác hành chính, quản lý hồ sơ, tài chính, đến việc tổ chức dạy học, đánh giá và điều hành hoạt động sư phạm. Tổ chức hành chính quản trị chính là lực lượng chủ chốt trong việc triển khai và duy trì các nền tảng số như phần mềm quản lý trường học, hệ thống học liệu điện tử, quản lý điểm danh, sổ liên lạc điện tử, và cổng thông tin nội bộ... Đây không chỉ là công cụ hỗ trợ kỹ thuật, mà còn góp phần thay đổi tư duy quản lý truyền thống sang mô hình quản trị theo hướng số hóa, minh bạch và hiệu quả hơn.

Mặt khác, quá trình đổi mới giáo dục không chỉ là sự cải tiến về mặt kỹ thuật hay công cụ, mà còn là sự thay đổi về phương thức lãnh đạo, tổ chức và phối hợp giữa các lực lượng trong nhà trường. Tổ chức hành chính quản trị đóng vai trò điều phối, bảo đảm cho các sáng kiến đổi mới được triển khai đúng quy trình, có sự giám sát, đánh giá và điều chỉnh phù hợp. Việc tổ chức các đợt tập huấn, hội thảo, xây dựng kế hoạch đổi mới theo từng giai đoạn, đồng thời cập nhật các văn bản chỉ đạo, chính sách mới của ngành giáo dục... đều cần được thực hiện thông qua bộ máy hành chính có năng lực và trách nhiệm.

Bên cạnh đó, tổ chức hành chính quản trị cũng giúp nhà trường xây dựng lộ trình chuyển đổi số hợp lý, phù hợp với điều kiện thực tế về cơ sở vật chất, trình độ công nghệ, năng lực của đội ngũ và đặc điểm học sinh. Các quyết định về đầu tư thiết bị, lựa chọn nền tảng công nghệ, tổ chức đào tạo nhân lực số, phân bổ ngân sách cho các hoạt động đổi mới đều cần được hoạch định dựa trên cơ sở dữ liệu chính xác và sự tham mưu từ bộ phận hành chính – quản trị.

III. KẾT LUẬN

Tổ chức hành chính quản trị vai trò cốt lõi trong việc bảo đảm sự vận hành hiệu quả và nâng cao chất lượng giáo dục tại các cơ sở giáo dục. Một hệ thống quản trị được tổ chức khoa học, minh bạch và linh hoạt không chỉ hỗ trợ công tác chuyên môn mà còn góp phần tạo dựng môi trường làm

việc chuyên nghiệp, dân chủ và thích ứng với yêu cầu đổi mới. Trong bối cảnh giáo dục đang chuyển mình mạnh mẽ trước làn sóng chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, việc chú trọng xây dựng và hoàn thiện tổ chức hành chính quản trị trong nhà trường là điều kiện tiên quyết để thực hiện các mục tiêu phát triển giáo dục một cách bền vững và thực chất.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT ban hành Điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học*. Hà Nội.

2. Nguyễn Thị Lan Hương (2022). *Quản trị nhà trường trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, (41), tr. 15–22.

3. Phạm Văn Tuấn (2023). *Tổ chức bộ máy hành chính trong trường học theo hướng tinh gọn, hiệu quả*. Tạp chí Quản lý giáo dục, số 95, tr. 28–33.